

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев2 2815/2023
24.04.2024. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Гордане Комненић, председника већа, др Илије Зиндовића и Марије Терзић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., кога заступа Далибор Димитријевић, адвокат из ..., против туженог Јавног предузећа „Пошта Србије“ РРЈ Краљево, ради поништаја решења о отказу уговора о раду и накнаде штете, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж1 3013/22 од 27.02.2022. године, у седници одржаној 24.04.2024. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужиоца изјављена против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж1 3013/22 од 27.02.2022. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Краљеву П1 416/22 од 12.05.2022. године, ставом првим изреке, усвојен је тужбени захтев тужиоца да се поништи као незаконито решење туженог о отказу уговора о раду број .. од 06.09.2018. године и обавезан тужени да тужиоца врати на рад. Ставом другим изреке, обавезан је тужени да тужиоцу исплати накнаду штете у висини изгубљене зараде за период од 14.05.2018. до 30.09.2018. године у висини и на начин ближе означен у том ставу изреке. Ставом трећим изреке, обавезан је тужени да на име тужиоца надлежном Републичком фонду за пензијско и инвалидско осигурање уплати законом предвиђене доприносе по основу радног односа за ПИО за период од 14.05.2018. до 30.09.2018. године, на основицу из става другог изреке. Ставом четвртим изреке, обавезан је тужени да тужиоцу накнади трошкове парничног поступка од 165.750,00 динара са законском затезном каматом од извршности пресуде до коначне исплате.

Пресудом Апелационог суда у Крагујевцу Гж1 3013/22 од 27.02.2022. године, преиначена је пресуда Основног суда у Краљеву П1 416/22 од 12.05.2022. године и одбијен тужбени захтев тужиоца да поништи као незаконито решење о отказу уговора о раду број .. од 06.09.2018. године и да се обавезе тужени да га врати на рад као неоснован. Одбијен је захтев да се обавезе тужени да тужиоцу исплати накнаду штете у висини изгубљене зараде за период од 14.05.2018. до 30.09.2018. године у висини и на начин ближе означен у том ставу изреке, као и да на наведене износе уплати

надлежном Републичком фонду за пензијско и инвалидско осигурање на име тужиоца припадајуће доприносе по основу обавезног пензијског и инвалидског осигурања. Одлучено је да свака странка сноси своје трошкове поступка.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужилац је благовремено изјавио ревизију због погрешне примене материјалног права.

Врховни суд је испитао побијану пресуду, применом одредбе члана 408. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“, бр. 72/11... 10/23) и члана 92. Закона о уређењу судова („Службени гласник РС“ број 10/23) и утврдио да је ревизија неоснована.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју Врховни суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је био у радном односу код туженог по основу уговора о раду број .. од 22.03.2017. године и анекса уговора број ... од 30.01.2018. године. Радио је на пословима Решењем туженог о отказу уговора о раду број ... од 06.09.2018. године тужиоцу је отказан уговор о раду од 22.03.2017. године и анекс број 2 уговора о раду од 30.01.2018. године са даном 18.05.2018. године због повреде радне обавезе утврђене чланом 102. став 1. тачка 3. Колективног уговора тужених. Тужени је неоправдано изостао са рада четири радна дана у току месеца. Доношењу решења о отказу тужиоцу је претходило упозорење туженог од 31.05.2018. године. У образложењу решења о отказу уговора о раду наведено је да је тужилац неоправдано изостао са рада најмање четири радна дана и то у периоду од 14.05. до 18.05.2018. године. На тај начин је извршио повреду радне обавезе из члана 179. став 2. тачка 5. Закона о раду. Доставу упозорења од 31.05.2018. године тужени је покушао тужиоцу да уручи путем поште 04.06.2018. године на адресу ... број .. у Пошиљка се вратила са назнаком није тражио. Након тога тужени је 18.06.2018. године упозорење истакао на огласну таблу. Тужилац је дана 26.06.2018. године доставио одговор на упозорење туженом о отказу уговора о раду. Дана 08.05.2018. године тужилац је туженом упутио молбу за неплаћено одсуство због обављања медицинских прегледа у трајању од шест месеци. Уз прилог молбе доставио је медицинску документацију са Института за кардиоваскуларне болести Дедиње – Београд, Опште болнице Студеница Краљево, Амбуланте за пејсмејкер и психијатријске амбуланте. Тражио је да му се повратна информација по тој молби достави на адресу ... у Тужилац се писмено обратио туженом са ургенцијом да одлучи о молби. Тужени је решењем од 16.05.2018. године које је достављено тужиоцу 23.07.2018. године одбио захтев поднет за одобравање неплаћеног одсуства који је тражио тужилац (рок трајања шест месеци). У извештају туженог приказан је обрачун евентуалне тужиочеве изгубљене зараде за период од 14.05.2018. до 30.09.2018. године. Према извештају Полицијске управе Краљево од 13.10.2020. године тужилац је у спорном периоду имао пријављено пребивалиште у ... у улици ..., стан .., град

При овако утврђеном чињеничном стању, првостепени суд је закључио да је решење о отказу уговора о раду незаконито јер код тужиоца није било свести да чини повреду радне обавезе и да је повреду извршио намерно или из крајње непажње јер је од стране туженог доведен у заблуду да ли треба да долази на посао у периоду од 14. до 18. маја 2018. године пошто је тужени одлучио о његовој молби да му се омогући

неплаћено одсуство донео тек 16.05.2018. године. Сходно томе усвојио је тужбени захтев у целости.

Другостепени суд није прихватио овакву правну аргументацију првостепеног суда. Закључио је да ако се имају у виду одредбе члана 179. став 2. тачка 5. Закона о раду и члана 102. став 1. тачка 3. Колективног уговора туженог од 03.02.2018. године произлази да послодавац може отказати уговор запосленог који изостаје са рада најмање пет радних дана у току године или неоправдано узастопно изостаје са рада најмање четири радна дана у току месеца. Тужилац је до 10.05.2018. године био на боловању, а након тога није дошао на посао почев од 14.05.2018. до 18.05.2018. године нити је накнадно доставио лекарско уверење о привременој спречености за рад. Другостепени суд такво понашање тужиоца карактерише као немарно понашање које се испољавало у незаинтересованости да се лично или телефонским путем код послодавца информише о исходу поднете молбе за неплаћено одсуство. Тужилац је био упозорен о постојању разлога за отказ уговора, тужени је предузео све радње прописане одредбом члана 180. Закона о раду које имају за циљ да запосленом омогући одбрану од отказног разлога али закључује да је отказивање уговора о раду тужиоца законито, како у формалном тако и у материјалном смислу па је преиначио првостепену пресуду и тужбени захтев тужиоца одбио као неоснован. Од 14.05.2018. до 18.05.2018. године није долазио на посао нити је изостанке оправдао. Стоји чињеница да је тужилац упутио захтев туженом да му се одобри неплаћено одсуство и да је захтев доставио дана 08.05.2018. године. Међутим, није добио одговор већ је дана 16.07.2018. године упутио ургенцију да се одлучи о захтеву молби – за неплаћено одсуство а решење којим му је молба – захтев одбијен достављено је тужиоцу 23.07.2018. године.

По оцени Врховног суда, другостепени суд је правилно применио материјално право.

Тужилац од 14.05.2018. до 18.05.2018. године није долазио на посао нити је изостанак оправдао. Послодавцу се није јавио ни телефоном нити се интересовао да ли је одлучено о његовој молби за неплаћено одсуство. Такав пропуст тужиоца може се приписати његовој кривици која је довела до повреде радне обавезе. Тужилац је био дужан да се информише о исходу поднете молбе и да прими повратну информацију на адресу коју је навео у истој, а што није учинио. Није се јавио на посао па је евидентно да је таквим понашањем учинио повреду радне дужности која је исходовала доношењу решења о отказу.

Према члану 179. став 2. тачка 5. Закона о раду („Службени гласник РС“, бр. 24/05... 113/17) прописано је да послодавац може да откаже уговор о раду запосленом ако учини другу повреду радне обавезе утврђену општим актом односно уговором о раду. Колективним уговором туженог од 03.02.2018. године, чланом 10. став 1. тачка 3. прописано је да послодавац може отказати уговор запосленом који својом кривицом учини повреду радних обавеза, између осталог, уколико неоправдано изостаје са рада најмање пет радних дана, у току године, или неоправдано узастопно изостаје са рада најмање четири радна дана у току месеца.

Очигледно је да се тужилац понашао незаинтересовано у погледу одлуке о његовој молби за неплаћено одсуство и није се јавио на посао. Тужени је уредно спровео процедуру везано за покретање дисциплинског поступка и све радње

прописане чланом 180. Закона о раду, па произлази да је поступак отказивања уговора о раду спроведен законито како у формалном тако и у материјалном смислу. Пошто је Закон о раду чланом 179. став 2. тачка 5. и општи акт послодавца (Колективни уговор) прописао разлоге за престанак радног односа, тужилац се морао кретати у оквиру постављене регулативе, рокова и могућности одсуствовања са посла а у складу са оправданим разлозима. Тужилац јесте поднео захтев да му се одобри неплаћено одсуство али се након тога понашао незаинтересовано и немарно јер је морао да се интересује о судбини свог захтева. Тужилац је имао довољно времена да се о томе информише, што није учинио па је правилно поступио другостепени суд када је преиначио првостепену пресуду и тужбени захтев одбио.

Наводима из ревизије не доводи се у сумњу правилност побијане одлуке. Тужилац није доказао да је био спречен или онемогућен да се информише и да сазна информацију да ли ће му биди одобрено неплаћено одсуство или не. Чињеница да исти има медицинску документацију и да нижестепени судови исту нису ценили, није од посебног значаја да може довести до другачије одлуке суда. Медицинска документација је од значаја за утврђивање физичког здравља тужиоца, а тужилац није доказао да је физички и психички био онемогућен да сазна одлуку у вези његовог поднетог захтева за неплаћено одсуство. Неосновани су наводи да није испоштована процедура везано за покретање поступка за утврђивање одговорности што је уследило доношењем отказа уговора о раду јер је тужени у свему испоштовао законску процедуру везано за тај поступак.

На основу члана 414. став 1. ЗПП, Врховни суд је одлучио као у изреци.

**Председник већа – судија
Гордана Комненић,с.р.**

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић